

PONTOS grundskola väst AB

Rektorn vid Pontos skola

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Pontos skola
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Pontos skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Pontos skola besöktes av Skolinspektionen den 15 och den 16 oktober 2014.

Fakta om skolenheten

Pontos grundskola ligger på Onsalahalvön 15 kilometer sydväst om Kungsbacka tätort i Kungsbacka kommun. Huvudman för Pontos Grundskola är PONTOS Grundskola väst AB med organisationsnummer 556833-7363. Huvudmannen har från och med läsåret 2012/13 tillstånd att bedriva utbildning i förskoleklass, grundskola årskurserna 1–3 och fritidshem i Kungsbacka kommun (dnr 31-2011:742). Huvudmannen har också ansökt om och fått godkännande som huvudman för grundskola årskurserna 4–5. Utbildningen får starta efter den 30 juni 2015 och senast vid början av läsåret 2015/16 (dnr 31-2014:796). Verksamheten vid Pontos grundskola startade läsåret 2012/13. Skolinspektionen har i samband med tillsynen varit i kontakt med Kungsbacka kommun angående kommunens insynsrätt i den fristående skolan. Kungsbacka kommun uppger att rätten till insyn generellt tillämpas genom exempelvis återkommande samrådsmöten dit de fristående grundskolorna är inbjudna. Vidare uppger kommunen att man under 2014 granskar rektorernas beslut om placering på fristående fritidshem i samband med föräldraledighet, utifrån barnets eget behov eller familjens situation i övrigt.

Pontos grundskola har vid tillfället för tillsynen 16 elever i förskoleklass, 36 elever i årskurserna 1–3 och 50 elever inskrivna i fritidshem. Eleverna är indelade i två klasser, förskoleklass och årskurs 1 samt årskurs 2 och 3. Fritidshemmets indelning i grupper följer klassindelningen. Personalen är organiserad i ett arbetslag. Skolan leds av en rektor som också är huvudman för skolan.

Kunskapsresultat

Inga elever har ännu avslutat skolgången i årskurs 3 varför skolan inte kan redovisa några kunskapsresultat. Enligt rektorn finns vid tillsynstillfället inte någon elev vid skolan som riskerar att inte nå kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan till stora delar ger eleverna en utbildning i enlighet med författningarnas krav utifrån de områden som granskats. Tillsynen visar bland annat att lärarna tydliggör kunskapskraven för eleverna och ger dem möjlighet till inflytande över sitt lärande. Lärarna anpassar undervisningen till elevernas förutsättningar och ger dem på så sätt möjlighet att ut-

vecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Lärarna följer upp varje elevs kunskapsutveckling och utvärderar i det dagliga arbetet sin undervisning och gör de förändringar som behövs i dialog med rektor och åtgärdar de brister som framkommer vid utvärderingarna. Personalen i fritidshemmet arbetar för att ge eleverna en meningsfull fritid och genom ett nära samarbete med lärarna ser de till att verksamheten kompletterar skolan. De elever Skolinspektionen intervjuat uppger att de trivs och känner sig trygga på sin skola och rektor och lärare uppger att måluppfyllelsen är god. Vid tillfället för tillsynen finns ingen elev som riskerar att inte nå kunskapskraven. Rektor, tillika huvudmannen, har en god kunskap om skolans arbete och ser till att verksamheterna utvecklas i riktning mot de nationella målen.

Vid tillsynen framkommer dock att i ämnet musik får eleverna inte möjlighet till musicerande då de inte får lära sig att spela på instrument i musikundervisningen vilket läroplanen anger. Detta kan begränsa deras möjligheter att nå de kunskapskrav som finns närmast i årskurs 6 i ämnet musik där det anges att eleverna ska kunna spela såväl på melodi- som ackordsinstrument. Rektor och lärare måste se till att eleverna ges denna möjlighet.

Skolinspektionen bedömer att skolan till delar bedriver ett kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav men att systematiken i arbetet behöver förbättras. Huvudmannen, tillika rektorn, uppmärksammar i den dagliga verksamheten i samarbete med personalen brister i verksamheten och åtgärdar dessa. Skolan behöver dock försäkra sig om att resultaten i varje verksamhet systematiskt sammanställs och analyseras, att åtgärder genomförs som utgår från en analys av resultaten och leder till ökad måluppfyllelse. Vidare behöver elevhälsans arbete främst inriktas på att vara hälsofrämjande och förebyggande. Tillsynen visar dock att elevhälsans arbete främst är åtgärdande efter de behov som finns. Rektor, tillika huvudmannen, har uppmärksammat denna brist och planerar förändringar i verksamheten för att åtgärda detta. Skolinspektionen ser positivt på den förändring som planeras.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) PONTOS grundskola väst AB att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast den 13 februari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

PONTOS grundskola väst AB måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Utbildningen i ämnet musik ska vara systematiskt inriktad på målen i läroplanen och kursplanen.

Motivering

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. För varje ämne ska en kursplan gälla. Enligt läroplanens kursplan i musik ska det centrala innehållet i årskurs 1-3 innehålla musicerande och musikskapande, sång och spel i olika former: bland annat ensemblespel.

Vid intervju med elever berättar de att de inte får möjlighet att spela instrument i musikundervisningen. Eleverna uppger att de vanligen sjunger och lyssnar på musik på lektionerna i musik. Lärarna berättar att de har den utbildning och kunskap som krävs för att lära eleverna spela på instrument men att de ännu inte gjort det, förutom rytminstrument. Rektor och lärare berättar att det finns tillgång till rytminstrument, en ukulele, en gitarr och några klaverinstrument. Rektor och lärare uppger att de pratat om att köpa in fler instrument men detta har ännu inte genomförts.

Lärarna berättar att de gjort matriser där de brutit ned kunskapskrav och kopplat detta till innehåll utifrån det centrala innehållet i kursplanerna i flera ämnen men ännu inte i ämnet musik. Eleverna uppger i intervju att musik är ett ämne där de sällan talar om målen eller uppmärksammar på utvecklingssamtal.

Av utredningen framgår att utbildningen inte är systematiskt inriktad på kursplanen i musik eftersom eleverna inte får lära sig spela på instrument vid musicerandet. Detta kan även innebära att eleverna inte ges möjlighet att nå så långt som möjligt inom ramen för kursplanen i musikämnet där det finns kunskapskrav i årskurs 6 och 9 som innebär att eleverna ska kunna spela melodi-, bas- och slagverksstämmor samt bidra med ackompanjemang på ett ackordinstrument. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 3 § samt 10 kap. 8 § skollagen

Lgr 11 3.8 Kursplan i musik

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) PONTOS grundskola väst AB en anmärkning.

PONTOS grundskola väst AB ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 13 februari 2015.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs vid enheten. Kvalitetsarbetet ska bestå av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten och ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska enligt skollagen vara de nationella mål som finns för utbildningen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och för de brister som framkommer genom uppföljning ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Läroplanen anger att rektorn har ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

Vid intervju med lärare framkommer att de regelbundet följer upp elevernas kunskapsutveckling och att skolan har system för att upptäcka om elever riskerar att inte nå kunskapskraven och meddela detta till rektor. Lärarna uppger att rektorn har kunskap om deras undervisning, leder och utvecklar verksamheten och sätter in de åtgärder som krävs för att förbättra måluppfyllelsen. Vidare framkommer i intervjuer samt i den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av att de varje år utvärderar värdegrundsarbetet i respektive verksamhet. Rektorn, lärarna och fritidshemmets personal berättar att de årligen gör utvärderingar av verksamheterna och att enkäter med vårdnadshavarna genomförs för att ta reda på hur nöjda de är med verksamheterna. Utvärderingarna utgår från olika läroplansområden och frågor personalen får av rektorn. Lärarna och personalen i fritidshemmet uppger att de är delaktiga i den verksamhetsberättelse som upprättas årligen och tar även del av innehållet i densamma.

Skolinspektionen har tagit del av den verksamhetsberättelse som upprättades för läsåret 2013/14. I denna beskrivs vilket arbete som genomförts med utgångspunkt bland annat i de mål som finns för olika områden i läroplanen såsom kunskaper, normer och värden, elevernas ansvar och inflytande. Arbetet i förskoleklassen och fritidshemmet beskrivs också. Dokumentet innehåller dock inte några resultat för respektive område och verksamhet. På så sätt framgår inte resultatet av det arbete som beskrivs. Därför saknas även en analys av resultaten och beslut om åtgärder med analys av resultaten som grund. Vidare saknas även en plan för hur beslutade åtgärder ska genomföras, följas upp och utvärderas.

De enda resultat som presenteras i verksamhetsberättelsen är en kortfattad redovisning av resultaten av den föräldraenkät som genomförts med analys och några förslag till åtgärder.

Av utredningen framgår att rektor inte i tillräcklig utsträckning tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. *Resultaten* i förskoleklassen, grundskolan och i fritidshemmet dokumenteras inte, analys av resultaten saknas och beslut om åtgärder för att utveckla verksamheterna saknas till stora delar. Vidare saknas en konkret plan för hur åtgärder för att utveckla verksamheterna ska genomföras och utvärderas. För att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet och därmed resultaten behöver skolan bättre försäkra sig om att åtgärder som utgår från en analys av resultaten i respektive verksamhet genomförs. Eftersom rektorn och lärarna i det dagliga arbetet uppmärksammar brister i verksamheterna, följer upp elevernas kunskapsutveckling, utvärderar värdegrundsarbetet, gör elever och vårdnadshavare delaktiga i arbetet och gör de förändringar som krävs utifrån de brister som uppmärksammas ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Elevhälsopersonal och rektor uppger att det finns tillräcklig tillgång till skolsköterska, kurator, psykolog, specialpedagog och skolläkare utifrån de behov som finns. Lärarna uppger att de kan kontakta elevhälsans personal utan att tillfråga rektor när behov uppstår.

Vid intervjuerna framkommer dock att elevhälsan främst arbetar åtgärdande och inte förebyggande och hälsofrämjande. De intervjuade kan endast ge något enstaka exempel på att elevhälsopersonal genomfört hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter. Vid intervjuer med elevhälsopersonal och rektor framgår att det inte förekommer regelbundna möten i elevhälsogruppen och att personalen i elevhälsan inte heller på annat sätt regelbundet samverkar eller träffas. Det finns inte heller någon plan för hur det förebyggande och hälsofrämjande arbetet ska utformas uppger elevhälsans personal och rektor. Rektor och elevhälsopersonalen uppger att från och med vecka 44 innevarande år kommer möten med den samlade elevhälsogruppen planeras och genomföras under rektors ledning i syfte att hitta ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt.

Utredningen visar att elevhälsan vid tillfället för tillsynen inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Eftersom det finns tillräcklig tillgång till samtliga kompetenser för elevhälsans arbete och åtgärder kommer att sättas in i syfte att utveckla elevhälsans arbete mot ett hälsofrämjande och förebyggande arbete ser Skolinspektionen överträdelsen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredare Ingrid Hesselén Brunius och utredare Tove Bender deltagit.

På Skolinspektionens vägnar



Magnus Haglund
Beslutsfattare



Kristina Svensson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.